Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. 8 Tdo 587/2012, ECLI:CZ:NS:2012:8.TDO.587.2012.1

Číslo: 46/2013

Právní věta:

I. Nejvyšší soud se může v dovolání zabývat jen těmi skutečnostmi, které jsou v obsahu dovolání uplatněny v souladu s obsahovými náležitostmi dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř. tak, aby byly uvedeny konkrétně přímo v textu dovolání. Z těchto důvodů dovolatel nemůže svou námitku opírat jen o odkaz na skutečnosti uplatněné v řádném opravném prostředku či v jiných podáních učiněných v předcházejících stadiích řízení, a to ani v závěrečných řečech v řízení před soudem prvního či druhého stupně.

II. Dovolání je mimořádným opravným prostředkem s přesně zákonem stanovenými formálními podmínkami, za nichž ho lze uplatnit (§ 265a odst. 1 tr. ř.). Základní podmínkou a rozhodným hlediskem je existence pravomocného rozhodnutí ve věci samé. Při neexistenci konkrétního rozhodnutí je podání dovolání jen proti nesprávnosti procesního postupu vyloučeno. Proto dovolání, v němž je namítáno, byť s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., že soudy pochybily při rozhodování o vazbě, je dovoláním nepřípustným a dovolací soud je odmítne podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 25.07.2012

Spisová značka: 8 Tdo 587/2012

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dovolání, Důvod dovolání, že výrok chybí nebo je neúplný, Obsahové náležitosti opravných prostředků

Předpisy: § 265a odst. 1 tr. ř.
§ 265b odst. 1 písm. k) tr. ř.
§ 265f odst. 1 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněné L. J. proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 10. 2011, sp. zn. 8 To 369/2011, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 88 T 17/2010.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 10. 6. 2011, sp. zn. 88 T 17/2010, byla obviněná L. J. uznána vinnou zločinem úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku, dvojnásobným účastenstvím na trestném činu úvěrového podvodu ve formě pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) k § 250b odst. 1, 3 tr. zák. a pětinásobným účastenstvím na trestném činu úvěrového podvodu ve formě pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) k § 250b odst. 1 tr. zák.

Soud prvního stupně obviněnou odsoudil tak, že

> I. za shora uvedené sedminásobné účastenství na trestném činu úvěrového podvodu ve formě pomoci a dále za sbíhající se přečin podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byla uznána vinnou rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 13. 4. 2010, sp. zn. 2 T 176/2009, který nabyl právní moci dne 16. 6. 2010 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 16. 6. 2010, sp. zn. 3 To 253/2010, jí podle § 250b odst. 3 tr. zák., § 35 odst. 2 tr. zák., uložil souhrnný trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců, pro jehož výkon ji podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařadil do věznice s dozorem. Podle § 35 odst. 2 tr. zák. současně zrušil výrok o trestu z rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 13. 4. 2010, sp. zn. 2 T 176/2009, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 16. 6. 2010, sp. zn. 3 To 253/2010, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
>
> II. za shora uvedený zločin úvěrového podvodu jí podle § 211 odst. 5 tr. zákoníku uložil trest odnětí svobody v trvání pěti a půl roku, pro jehož výkon ji podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou.

V dalším bylo rozhodnuto o náhradě škody a podle § 226 písm. c) tr. ř. o zproštění obviněné obžaloby Městského státního zastupitelství v Brně pro skutky, ve kterých obžaloba ve spojení s ostatními útoky pokračujícího trestného činu spatřovala zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku.

Krajský soud v Brně jako soud odvolací rozsudkem ze dne 18. 10. 2011, sp. zn. 8 To 369/2011, z podnětu odvolání obviněné podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. zrušil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o uloženém samostatném trestu odnětí svobody v trvání pěti a půl roku a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněné za zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 5 tr. zákoníku uložil trest odnětí svobody v trvání tří a půl roku, pro jehož výkon ji podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařadil do věznice s dozorem. Jinak ponechal rozsudek soudu prvního stupně nedotčen.

Proti tomuto rozsudku soudu druhého stupně obviněná podala prostřednictvím obhájce dovolání, v němž odkázala na dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) a k) tr. ř.

K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř. pouze stručně zmínila, že jeho naplnění spatřuje v tom, že soudy obou nižších stupňů nerozhodly o jejím návrhu na propuštění z vazby, který učinila v rámci podání ze dne 20. 7. 2011.

Ve vztahu k dalším dvěma označeným dovolacím důvodům nejprve shrnula, že se jí v řízení před vydáním napadených rozhodnutí nedostalo spravedlivého zacházení, neboť soudy neprovedly úplné dokazování a na jeho podkladě vyvodily nesprávná skutková i právní zjištění. Odvolacímu rozhodnutí vytkla stručnost a nedostatečné vypořádání se s uplatněnými odvolacími námitkami a vznesla požadavek, aby dovolací soud tato pochybení napravil. Obviněná též uvedla, že za nedílnou součást textu podaného dovolání považuje i závěrečný návrh obhajoby učiněný před soudem prvního stupně a text veškerých podání a přednesů v odvolacím řízení.

V další části dovolání obviněná namítla, že byla odsouzena pro jiné skutky, než pro které byla trestně stíhána a pro něž byla obžalována, protože popisy skutků v jednotlivých usneseních o zahájení trestního stíhání, v obžalobě a v prvostupňovém rozsudku spolu nekorespondují. Nevěděla tedy, jaké konkrétní jednání jí je kladeno za vinu a vůči jakým obviněním se má hájit, a měla za to, že nebyla zachována totožnost skutků. Poukázala rovněž na uvozující odstavec popisu skutkových zjištění výroku o vině, který podle ní nevyjadřuje žádnou nelegální činnost (vyjma tvrzení o opatřování nepravdivých potvrzení), nýbrž se jedná o standardní činnost podnikatelskou. K právnímu hodnocení věci odkázala na podrobný rozbor učiněný obhájkyní v závěrečném návrhu ze dne 10. 6. 2011. Rovněž uložení souhrnného trestu a aplikaci aktuálně platného trestního zákoníku a předchozího trestního zákona nepovažovala za správně vymezenou a shledala v ní nekonkretizované nedostatky.

Další námitkou obviněná zpochybnila použitou právní kvalifikaci s ohledem na výši škody způsobené u zločinu podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku a za podstatné označila, že tato byla vyčíslena na částku 506 289,10 Kč, která je na hranici škody značné. Podle ní však soudy tuto výši škody řádně neobjektivizovaly a neaktualizovaly v průběhu trestního řízení, nýbrž vyšly z informací, které byly shromážděny dříve, než ve věci rozhodly. Obviněná tvrdila, že nezpůsobila žádnou škodu a vzhledem k tomu, že škodu poškozeným společnostem způsobily jiné osoby, které vystupovaly jako dlužníci ve vztahu k bankám, nemůže být činěna odpovědnou za tato jednání třetích osob a vedena k trestní odpovědnosti.

Obviněná shledala pochybení i při provádění prohlídky jiných prostor a pozemků. Měla za to, že byla zrealizována nelegálně, neboť ji nařídil státní zástupce, ale soudy tento nezákonný důkaz akceptovaly. Další obsáhlé výhrady směřovaly proti rozsahu dokazování a způsobu hodnocení provedených důkazů. Obviněná nesouhlasila ani s výrokem o trestu, jeho výši označila za absurdní a nepřiměřeně přísnou.

Obviněná navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. 10. 2011, sp. zn. 8 To 369/2011, a věc vrátil tomuto soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud považuje za nutné nejprve zdůraznit, že se může při posuzování opodstatněnosti dovolání zabývat jen těmi skutečnostmi, které jsou v dovolání jako námitky uplatněny v souladu s obsahovými náležitostmi dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř. tak, aby z něj kromě jiného vyplývalo, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá. Tím je vyjádřena nutnost, aby byly výhrady dovolatele formulovány a vyjádřeny konkrétně a přímo v dovolání, které může být podáno jen z taxativně vymezených důvodů (srov. § 265b tr. ř.). Jestliže je vymezení dovolacího důvodu obligatorní obsahovou náležitostí podaného dovolání, pak je tím dán požadavek, aby veškeré nedostatky, které jsou dovoláním vytýkány, byly v jeho obsahu rozvedeny a konkretizovány. Znamená to, že v něm musí být vyjádřeny všechny shledávané argumenty tak, aby již z vlastního textu dovolání byly uplatněné výhrady patrné. Z těchto důvodů se dovolatel nemůže úspěšně v dovolání opírat o odkaz na skutečnosti obsažené v řádném opravném prostředku či v jiných podáních učiněných v předcházejících fázích řízení, a to ani v závěrečných řečech učiněných před soudem prvního či druhého stupně (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 8. 2010, sp. zn. 8 Tdo 940/2010, publikované v Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, sešit 69, pod č. T 1325., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2006, sp. zn. 8 Tdo 1264/2006, ze dne 8. 10. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1192/2008, ze dne 5. 10. 2011, sp. zn. 5 Tdo 1189/2011, či ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 7 Tdo 1467/2011). V daných souvislostech je argumentace spočívající pouze v odkazu na jiná dříve učiněná podání jen formalistickým přístupem vůči orgánu veřejné moci, a proto ji není možné objektivně akceptovat (srov. nález Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 17/05, uveřejněný pod č. 95 in Ústavní soud České republiky: Sbírka nálezů a usnesení – svazek 41. Vydání 1. Praha: C. H. Beck 2008).

Z těchto důvodů Nejvyšší soud nemohl přihlížet k té části dovolání, v níž dovolatelka pouze odkázala

především na obsah závěrečného návrhu svého nebo své obhájkyně při hlavním líčení konaném soudem prvního stupně, a pro své další úvahy vycházel toliko z těch výhrad, jež jsou uvedené přímo v textu podaného dovolání.

Pokud obviněná v části dovolání omezila argumenty výhradně proti postupu soudů ve vazebním řízení, neboť s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř. vytkla, že soudy v jistém stadiu tohoto řízení nerozhodly o jí podaném návrhu na propuštění z vazby, je potřeba uvést, že tato námitka stojí zcela mimo nejen označený dovolací důvod, ale je již ze své podstaty nepřípustná. Přípustnost dovolání je vymezena v ustanovení § 265a odst. 1 tr. ř. tak, že dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští. V ustanovení § 265a odst. 2 tr. ř. jsou taxativně uvedena rozhodnutí, proti nimž je dovolání přípustné. Z této úpravy je zřejmé, že dovolání je mimořádným opravným prostředkem s přísně zákonem stanovenými formálními podmínkami, za nichž ho lze uplatnit. Základní podmínkou a rozhodným hlediskem je existence pravomocného rozhodnutí ve věci samé. Proto ho nelze podat proti každému pravomocnému rozhodnutí, neboť není určeno k univerzálnímu přezkumu a k nápravě všech tvrzených vad a všech rozhodnutí. Při neexistenci rozhodnutí je podání dovolání jen proti nesprávnosti procesního postupu zcela vyloučeno. Proto dovolání, v němž je namítáno, byť i s odkazem na důvod podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., že soudy pochybily v některé fázi vazebního řízení, není dovoláním přípustným, a pokud by bylo podáno jen pro tuto výhradu, muselo by být podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. ř. odmítnuto. Je-li uvedená námitka pouhou součástí i jiných důvodů, které směřují proti pravomocnému rozhodnutí ve věci samé, pak ji Nejvyšší soud z důvodu jejich nepřípustnosti jen nepřezkoumává. Tak tomu je i v této projednávané věci.

Nejvyšší soud označil ve zbývající části dovolání za přípustné a shledal, že bylo podáno osobou oprávněnou, v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit. Při naplnění těchto formálních požadavků zkoumal, zda dovolatelkou označené dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h), tr. ř. byly uplatněny v souladu s jejich zákonným vymezením, a poté, co se s uplatněnými námitkami zevrubně vypořádal, dovolání obviněné odmítl podle § 265i odst. 1 písm. f) tr. ř.